

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7Csp/42/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123372959
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:6123372959.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Prievozská 2, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom, Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. D. E. XX, zast. JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom so sídlom Námestie slobody 25, 066 01 Humenné, o zaplatenie sumy 15 720,37 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Žalovanej voči žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na upomínacom súde dňa XX.XX.XXXX domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd žalovanej uložil zaplatiť mu istinu vo výške 15 720,37 eur, úrok vo výške 2 450,34 eur, úrok vo výške 2 792,48 eur, úrok z omeškania 113,89 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15 696,37 eur od 12.08.2022 do zaplatenia a zaviazal ju na náhradu trov konania.

Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa 13.12.2022 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653 (ďalej len „postupca“) a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Postupca uzatvoril so žalovanou dňa XX.XX.XXXX Zmluvu č. XXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov. Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo VOP. Zastáva názor, že Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 až 507 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, resp. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Žalovaná napriek opakovaným výzvam postupcu, v ktorých ju postupca v súlade s ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník upozorňoval v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa Zmluvy. S ohľadom na skutočnosť, že žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom bola súčasne upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru,

postupca v súlade s príslušnými ustanoveniami Zmluvy a ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník k 11.08.2022 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy. Žalovaná pred postúpením pohľadávky vykonala úhrady vo výške 7 939,16 eur. Úhrady žalovanej pred postúpením pohľadávky boli započítané nasledovne: na istinu suma 4 303,63 eur, na zmluvný úrok suma 3 635,53 eur, na úrok z omeškania suma 0,- eur, na poplatky suma 0,- eur. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 18 516,08 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 15 696,37 eur, z riadneho úroku vo výške 2 450,34 eur, zo zmluvného úroku z omeškania do zosplatenia vo výške 113,89 eur, z úroku z omeškania po zosplatení vo výške 231,48 eur a z poplatkov vo výške 24,- eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky.

Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. júna 2020 sp. zn. 5Cdo 42/2020 zverejneným v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R5/2021: „Po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“ Rovnaký právny názor vyjadril Najvyšší súd Slovenskej Republiky aj v ďalších rozhodnutiach (sp. zn. 1 Cdo 208/2019, 2 Cdo 115/2019, 2 Cdo 83/2020, 3 Cdo 113/2019, 7 Cdo 111/2019, 7 Cdo 307/2019, 8 Cdo 125/2018, etc.), v ktorých uznal v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nárok veriteľa na úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

Uviedol, že žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 21 077,08 eur, pričom si s poukazom na uvedenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR uplatňuje pohľadávku v nasledujúcej štruktúre: istina vo výške 15 696,37 eur, riadny úrok vo výške 5 242,82 eur predstavujúci úrok z istiny, aký by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí (X), ponížený o sumu úhrad vykonaných na tento úrok (Y), t.j. 8 878,35 eur (X) – 3 635,53 (Y) eur = 5 242,82 eur (Z). Výška úroku z istiny, aký by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí (X), je možné vypočítať tak, že od celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť v zmysle Zmluvy o úvere odpočítame výšku poskytnutého úveru predstavujúcu výšku istiny a tiež poplatky, ktoré by bol povinný pri riadnom plnení veriteľovi uhradiť. Celkovú výšku poplatkov vypočítame ako súčin počtu mesačných splátok a výšky takto dohodnutého poplatku, poplatky vo výške 24,- eur, zmluvný úrok z omeškania do zosplatenia vo výške 113,89 eur. Zvyšnú časť pohľadávky si v tomto konaní neuplatňuje.

2. Upomínací súd žalobe vyhovel vydaním platobného rozkazu sp. zn. 31Up/1286/2023 zo dňa 07.08.2023. Žalovaná podala voči platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor v ktorom uviedla, že zo strany veriteľa nedošlo k platnému zosplateniu úveru zo zmluvy, keďže nebol dodržaný zákonný postup a pôvodný veriteľ nemohol úver platne zosplatiť, nakoľko porušil svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity žalovanej pred uzatvorením úverovej zmluvy. Ďalej namieta, že považuje úver za bezúročný a bez poplatkov aj z dôvodu neprávne uvedenej výšky RPMN a v zmluve o predmetnom úvere je výška RPMN v neprospech klienta, a ako takú, sa na ňu hľadí ako na náležitosť, ktorá uvedená v zmluve nie je, v dôsledku čoho je úver bezúročný a bez poplatkov. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX, právny predchodca žalobcu spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a. s. postúpila svoju pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Pred postúpením pohľadávky došlo zo strany pôvodného veriteľa k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti a zaslaní Výzvy k splateniu celého dlhu. V Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa XX.XX.XXXX je len konštatované, že nastal Prípado porušenia: - v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a. s., s účinnosťou od 1.1.2015 v aktuálnom znení – omeškanie Dlžníka so splácaním Pohľadávky Banky o viac ako 3 mesiace. Keďže teda ani v predmetnom prípade právny predchodca žalobcu ani v Poslednej výzve pred začatím vymáhania celého dlhu, ako ani v samotnom Zosplatení neuviedol, pre ktorú splátku dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 565 OZ, ide o absolútne neplatný právny úkon. Právny predchodca tak aj z tohto dôvodu nebol oprávnený úver zosplatiť a takto zosplatenú pohľadávku neskôr postúpiť na žalobcu, a tento preto nie vo veci aktívne legitimovaný, a to s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka.

Žalobca navrhol v konaní pokračovať na miestne príslušnom súde, vec bola postúpená tunajšiemu súdu a konanie bolo ďalej vedené pod sp. zn. 7Csp/42/2023.

3. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to Zmluvou o splátkovom úvere a jej dodatkom, Všeobecnými obchodnými podmienkami SL SP, výzvou na zaplatenie zo dňa 10.07.2023, oznámením o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, výzvou zo dňa XX.XX.XXXX, Zmluvou o postúpení pohľadávok, oznámením o postúpení pohľadávky, písomným vyjadreniami strán sporu, prednesmi právnych zástupcov strán sporu a zistil nasledovný stav veci:

4. Na základe Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa XX.XX.XXXX právny predchodca žalobcu, spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s., poskytol žalovanej úver vo výške 20 000 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť pravidelnými mesačnými splátkami v počte 96 pri výške splátky o 300,83 eur, pričom prvá splátka bola splatná dňa 15.07.2019. Konečná splatnosť úveru bola 15.06.2027. Úroková sadzba úveru bola fixná 10,90 % ročne. RPMN bola vo výške 9,97 % a celková čiastka spojená s úverom bola vo výške 28 879,35 eur.

Podľa čl. II ods. 7 Zmluvy o úvere, ak dlžník pohľadávku banky nespláca riadne a včas, môže banka ... vyhlásiť mimoriadnu splatnosť...

5. Výzvou zo dňa XX.XX.XXXX pôvodný veriteľ vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 3 708,21 eur a upovedomil ju o tom, že ak pohľadávku neuhradí do 15 dní od doručenia výzvy, tak stratí výhodu splátok a pohľadávku bude potrebné uhradiť v celku.

Poštová zásielka s výzvou bola daná na poštovú prepravu od č. F..

Zo systému sledovania zásielok Slovenskej pošty zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že zásielka č. F. bola podaná na pošte v G. dňa XX.XX.XXXX a od XX.XX hod. uvedeného dňa je ešte stále v preprave.

6. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa XX.XX.XXXX pôvodný veriteľ upovedomil žalovanú o tom, že ku dňu 11.08.2022 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 17 729,09 eur v lehote 15 dní od doručenia oznámenia. Oznámenie žalovaná prevzala dňa 18.08.2022.

7. Výzvou zo dňa XX.XX.XXXX pôvodný veriteľ oznámil žalovanej, že výška ich dlhu je 17 745,01 eur, vyzval ju na jej zaplatenie a tiež ju upovedomil o tom, že ak pohľadávku neuhradí, banka je oprávnená ju postúpiť na tretie osoby.

8. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX a prílohou k tejto zmluve, právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, postúpila svoju pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok, na žalobcu bola postúpená pohľadávka zo spotrebného úveru zo dňa XX.XX.XXXX, č.ú. XXXXXXXXXXXX. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 20 000,- eur na základe uzatvorenej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, ktorého splatnosť bola dňa 15.02.2027. Dlh žalovanej ku dňu postúpenia pohľadávky bol vyčíslený na sumu 18 516,08 eur.

9. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX pôvodný veriteľ oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX na žalobcu.

10. Žalobca vo svojich písomných vyjadreniach uviedol, že podľa čl. II ods. 7 Zmluvy o úvere „Ak dlžník pohľadávku banky nespláca riadne a včas, môže banka ... vyhlásiť mimoriadnu splatnosť...“ Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je potrebné, aby bola táto možnosť dohodnutá, aby bol dlžník v omeškaní aspoň tri mesačné splátky, musí byť na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením tohto práva. Uviedol, že postupca si možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dohodol so žalovaným v čl. II ods. 7 Zmluvy o úvere. Postupca výzvou zo dňa XX.XX.XXXX vyzval žalovanú na úhradu omeškaných splátok vo výške 3 708,21 eur a upozornil ju na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Z predloženej platobnej histórie je zrejmé, že žalovaná omeškané splátky neuhradila, a preto podaním zo dňa XX.XX.XXXX vyhlásil postupca mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 11.08.2022. Je toho názor, že v spornom prípade došlo k riadnemu vyhláseniu mimoriadnej splatnosti.

V ďalšom uviedol, že výzva pred zosplatením úveru a samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nemusia obligatórne obsahovať údaj o splátke, pre neuhradenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Takáto obsahová náležitosť týchto listín nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia. Existenciu takejto povinnosti odmieta. Povinnosť informovať dlžníka o splátke, pre ktorú došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, nenachádza v ust. § 53 ods. 9 OZ, ktoré hovorí o povinnosti upozorniť dlžníka na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, pričom od tohto upozornenia do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti musí uplynúť minimálne 15 dní a zároveň o tom, že v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti musí byť dlžník v omeškaní minimálne tri mesiace v ust. § 565, ktoré hovorí výlučne o povinnosti predčasnú splatnosť dohodnúť a ani v ust. 103 OZ, ktoré hovorí výlučne o osobitnom okamihu, od ktorého začne plynúť premlčacia doba.

K uplatneniu práva podľa § 565 OZ došlo podaním zo dňa XX.XX.XXXX – a v zmysle platnej právnej úpravy (§ 565 OZ) tak mohlo dôjsť len v prípade, ak to bolo medzi stranami dojednané (čo bolo v konaní preukázané) a zároveň pre nesplnenie splátky splatnej dňa 15.04.2022 (v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ) k uplatneniu práva podľa § 565 OZ došlo zároveň v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 OZ, nakoľko v konaní bolo preukázané, že žalovaná bola v dlhšom ako 3 mesačnom omeškaní s platením splátok a súčasne bola upozornená na možnosť uplatnenia tohto práva. V zmysle uvedeného teda využil svoje právo a vyhlásil mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa XX.XX.XXXX, a to pre nesplnenie splátky splatnej dňa 15.04.2022. Zosplatenie dlhu tak nastalo pre túto splátku, ktorá o viac ako tri mesiace predchádzala zosplateniu, avšak premlčanie začalo plynúť až prvý deň nasledujúci po troch mesiacoch od omeškania so zaplatením splátky, pre nesplnenie ktorej sa právo podľa § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ uplatnilo. Premlčacia doba tak začala plynúť dňa 16.07.2022 a uplynula by dňa 16.07.2025.

Poukázal, že veriteľ spravil všetko, čo bolo v jeho možnostiach, aby sa zásielka dostala do dispozičnej sféry adresáta, nakoľko po jej odovzdaní na poštovú prepravu stráca dosah na doručovanie zásielky.

11. Žalovaná vo svojich písomných vyjadreniach uviedla, že v danej veci zo znenia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že v nej úplne absentuje uvedenie: odplaty podľa osobitných predpisov a absentuje uvedenie všetkých predpokladov na výpočet RPMN vrátane spôsobu jeho výpočtu. Tiež namieťa oprávnenie právneho predchodcu úver zosplatiť, keďže neboli dodržané zákonné podmienky. Poukázala, že žalobca v konaní ani a ani nepreukázal, že bola preukázateľne upozornená na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní. Doručenka a ani prípadne vrátená zásielka ako neprevzatá nebola predložená.

Uviedla, že zo systému sledovania zásielok Slovenskej pošty vyplýva, že zásielka síce bola daná na pošte v G. dňa XX.XX.XXXX, avšak zásielka je ešte stále v preprave a nebolo doručená a ani uložená na pošte v H., a už vôbec jej nebola doručená. Preto namieťa, že zásielka ktorá mala údajne obsahovať upozornenie na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v lehote nie kratšej ako 15 dní jej doručená nebola a nedostala sa ani do jej dispozičnej sféry. Preto postupca nebol oprávnený úver zosplatiť.

12. Podľa § 261 ods. 6 písm. c) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú

neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

15. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „Zákon“), banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá a) prijíma vklady a b) poskytuje úvery a ktorá má na výkon činností podľa písmen a) a b) udelené bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Podľa § 7 ods. 1 Zákona, o udelení bankového povolenia rozhoduje Národná banka Slovenska. O udelení bankového povolenia pre banky podľa osobitného predpisu a o udelení bankového povolenia na vykonávanie hypotekárnych obchodov rozhoduje Národná banka Slovenska po prerokovaní s Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Žiadosť o udelenie bankového povolenia sa predkladá Národnej banke Slovenska.

Podľa § 92 ods. 8 Zákona, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. Súd v danej právnej veci dospel k záveru, že medzi pôvodným veriteľom a žalovanou bola uzatvorená dňa XX.XX.XXXX zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom

spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

17. Je potrebné zdôrazniť, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom konania je bankový úver, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností je regulovaný aj špeciálnou právnou úpravou zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska.

Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, vydávať bankové platobné karty, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 zákona o bankách).

18. Súd mal ďalej za preukázané, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX a prílohou k tejto zmluve, právny predchodca žalobcu spol. Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila svoju pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Pred postúpením pohľadávky došlo zo strany pôvodného veriteľa k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti.

19. Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky (ďalej len „banka“) je obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z. z. o bankách o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v zmysle § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka, a to nadobudnutia účinnosti aktuálneho zákona o bankách od 1. januára 2002.

V zmysle zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky banky musia byť splnené kumulatívne všetky podmienky upravené v § 92 ods. 8 tohto zákona, t.j. pohľadávka banky môže byť postúpená (aj jej časť), ak je splatná, a to až po predchádzajúcej písomnej výzve a omeškanie klienta so splnením postupovanej pohľadávky je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

Osobitná regulácia pravidiel pre postúpenie bankovej pohľadávky oproti všeobecnej právnej úprave bolo uzákonené z dôvodu, aby sa umožnilo bankám ako krajné opatrenie proti chronickým neplatičom dlhov použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Takéto postupovanie bánk voči ich klientom zákon o bankách doteraz výslovne neupravoval, čo v praxi spôsobovalo vážne výkladové problémy pri riešení otázky, či by pri prípadom postúpení pohľadávky banky voči jej klientovi došlo alebo nedošlo k porušeniu bankového tajomstva s cieľom ochrany klientov bánk.

Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a nepodporujú záver o možnosti odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa.

Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zierke zákonov pritom vylučujú dobromyseľnosť postupníka.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd skúmal, či v konaní je daná aktívna vecná legitímácia na strane žalobcu.

21. Žalovaná v konaní namietala, že na žalobcu pohľadávka nebola pôvodným veriteľom platne postúpená nakoľko nebol dodržaný zákonný postup v zmysle § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko pre vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru nebola pôvodným veriteľom vyzvaná na splnenie dlžnej sumy v lehote nie kratšej ako 15 dní a nebola ním ani upozornená na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Teda na strane žalobcu nie je podľa jej názoru daná aktívna vecná legitímácia.

22. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

23. Spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

24. Z obsahu spisu je zrejmé, že postupca – Slovenská sporiteľňa, a.s. zaslala dňa 11.07.2022 žalovanej poštovou zásielkou - výzvu na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa XX.XX.XXXX, v zmysle ktorej ju vyzval na zaplatenie sumy 3 708,21 eur v lehote 15 dní od doručenia a zároveň ju upozornila, že ak úhradu nevykonaná, stratí výhodu splátok a pohľadávku bude musieť uhradiť v celku. V konaní však žalobca nepreukázal, aby predmetná výzva bola žalovanej doručená, resp. žeby sa dostala aspoň do jej dispozičnej sféry.

Zo systému sledovania zásielok Slovenskej pošty zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že zásielka č. F. bola podaná na pošte v G. dňa XX.XX.XXXX a od XX.XX hod. uvedeného dňa je ešte stále v preprave.

25. Možnosť predčasného zosplatenia úveru je právne upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka teda umožňuje veriteľovi uplatňovať si voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ak dlžník nedodrжал dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok. Ak veriteľ takto dohodnuté právo nepoužije najneskôr do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ však svoje právo môže využiť po opätovnom porušení povinnosti dlžníkom. Strata výhody splátok teda nenastáva priamo zo zákona. V prípade, ak veriteľ svoje oprávnenie vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využije, vyhlásenie predčasnej splatnosti má významné právne následky. Keďže medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva spotrebiteľská, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť i špeciálne ustanovenie k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

V prípade spotrebiteľských záväzkov ide o dva rôzne právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky. Podmienkou riadneho zosplatenia dlhu je riadne doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi.

26. V danej právnej veci vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nenastali účinky riadneho doručenia jednostranného hmotnoprávneho úkonu právneho predchodcu žalobcu - výzvy zo dňa XX.XX.XXXX, žalovanej.

Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020 (publikovaný v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu č. 1/2021 pod R 4/2021), podľa ktorého „z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa ani odchýlnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhyba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nedbanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti, bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“

Obdobný právny názor vyjadril NS SR v rozsudku sp. zn. 4Cdo/162/2020 z 27.10.2021 zverejnený v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu SR 2/2022 - R6/2022.

V tomto smere súd tiež poukazuje na ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje režim doručovania hmotnoprávných úkonov a ich účinnosti. V zmysle § 45 ods. 1 OZ, prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V danom prípade ide o tzv. teóriu dôjdenia, a teda pri hmotnoprávných úkonoch (ako výzva pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru) sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti, ale je potrebné preukázať, že písomnosť sa dostane do dispozičnej sféry adresáta. Vyžaduje sa teda objektívna možnosť osoby zoznámiť sa s adresovaným úkonom. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene či zániku práv a povinností účastníkov právnych úkonov dochádzalo na základe prejavov vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť – ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Zo strany žalobcu však nebolo preukázané riadne doručenie výzvy pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru.

27. Súd tiež poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 12CpCsp/56/2020 zo dňa 17.10.2022 v ktorom uviedol: „ Žalobca na preukázanie aktívnej legitímácie v spore k žalobe predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX a jej prílohy, zmluvu o splátkovom úvere, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, splátkový kalendár (amortizačnú tabuľku), oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa X.X.XXXX s doručenkou zo dňa XX.X.XXXX, ako aj Všeobecné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne, a.s., Produktové obchodné podmienky pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s., Sadzobník Slovenskej sporiteľne, a.s., výzvu na zaplatenie pohľadávky pred jej postúpením zo dňa X.X.XXXX, výzvu na zaplatenie pred zosplatením úveru zo dňa XX.X.XXXX a platobnú históriu. Reagujúc na procesnú obranu žalovanej o nedostatku aktívnej legitímácie žalobca predložil podacie hárky, preukazujúce odoslanie výzvy zo dňa XX.X.XXXX, výzvy zo dňa X.X.XXXX a oznámenia o postúpení pohľadávky z XX.XX.XXXX s tým, že doručenkou preukazujúcu doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa X.X.XXXX pripojil k žalobe.

Súd prvej inštancie považoval žalovaným predložené poštové podacie hárky za dostatočný dôkaz o preukázaní doručenia výzvy na plnenie pred zosplatením zo dňa XX.X.XXXX a výzvy na plnenie pred postúpením pohľadávky zo dňa X.X.XXXX bez toho, aby sa zaoberal otázkou, či tieto listiny sa dostali do dispozičnej sféry žalovanej.

Súd opomenul aplikovať ust. § 45 ods. Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V zmysle uvedeného ustanovenia prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V danom prípade sa jedná o tzv. teóriu dôjdenia, a teda pri hmotnoprávných úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti, zachytávajúcej

právny úkon. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t.j., že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie „dostane sa do jeho dispozičnej sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávného úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu, či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta, či do jeho poštovej schránky, poprípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávného úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávného úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah. Rozhodujúce je teda objektívne hľadisko, t.j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právného úkonu, obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.1.2011 sp.zn. 5Cdo/129/2010, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 15.12.2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020).

Poštový hárok, z ktorého vyplýva odoslanie zásielky, nie je dokladom o doručení listiny do dispozičnej sféry adresáta.

Na preukázanie doručenia výzvy pred zosplatnením pohľadávky a výzvy pred postúpením pohľadávky je potrebné vyžadovať doklad o ich doručení, ktorým môže byť aj neprevzatá zásielka adresátom v mieste, kde mal faktickú možnosť zásielku si prevziať, nakoľko zásielka musí byť doručená do dispozičnej sféry dlžníka. Uvedená skutočnosť vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod č. 4/2021.

Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu žalobca doposiaľ nepreukázal, že výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa XX.X.XXXX s upozornením na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a následne výzva na plnenie pred postúpením pohľadávky zo dňa X.X.XXXX boli doručené do dispozičnej sféry žalovanej, nakoľko žalobca predložil iba podacie hárky, ktoré sú dôkazom o odoslaní zásielok, nie však o doručení zásielok do dispozičnej sféry žalovanej.

Je však potrebné uviesť, že zásielky nemuseli byť doručované do vlastných rúk, keďže to nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia, postačovalo, ak sa dostali do dispozičnej sféry adresáta a pokiaľ zásielka bola doručovaná žalovanej na adresu jej trvalého pobytu, kde sa aj reálne zdržiavala a túto v zmysle poštového poriadku prevzala iná osoba, oprávnená takúto zásielku prevziať, je aj takéto doručenie účinné.“

Obdobný právny názor vyslovil Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozhodnutí vo veci sp. zn. 15CoCsp/7/2023 zo dňa 29.03.2023

28. V danom prípade súd dospel k záveru, že neboli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatnenie úveru ku dňu XX.XX.XXXX (čl. 36 spisu) podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. právnym predchodcom žalobcu nedošlo k zosplatneniu úveru zákonným spôsobom. Pohľadávka sa nestala splatnou pred postúpením, čo znamená neplatne postúpenie pohľadávky v celom rozsahu podľa § 39 Občianskeho zákonníka a nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu.

Žalobca EOS KSI Slovensko, s.r.o. opieral svoj nárok o Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok, pričom to vyplýva aj z Oznámenia o postúpení pohľadávky, v ktorom samotný žalobca je označený ako „Postupník“ a v tom istom oznámení je uvedené, že na neho bola postúpená pohľadávka postupcu. Pri posudzovaní dôvodnosti podanej žaloby sa teda skúmalo, či žalobcovi svedčí právo, ktorého sa domáha, t.j. či je nositeľom hmotného práva, ktoré je predmetom konania (aktívna vecná legitímácia) a či žalovaná je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorá zodpovedá právu, ktorého sa žalobca domáha (pasívna vecná legitímácia).

Keďže nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti zosplatnenia pohľadávky podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka a postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 zákona o bankách, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné s poukazom na

§ 39 Občianskeho zákonníka. Keďže na žalobcu nebola platne postúpená pohľadávka uplatňovaná v konaní, súd žalobu z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitimácie žalobcu zamietol.

V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.03.2018, v ktorého odôvodnení sa okrem iného uvádza: „Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.).“

29. Na záver súd ešte uvádza, že v konaní sa zaoberal aj otázkou, či predmetný dôvod neplatnosti spôsobuje neplatnosť postúpenia dotknutej pohľadávky žalobcu voči žalovanému v celom jeho rozsahu alebo len v jeho nesplnanej časti.

V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Deliteľnosť v zmysle ostatne citovaného ustanovenia je potrebné chápať ako obsahovú oddeliteľnosť právneho úkonu od zvyšku a nie ako možnosť rozdelenia plnenia, ktoré bolo predmetom zmluvy. Deliteľnými sú tak napríklad dva samostatné právne úkony obsiahnuté v jednom texte. Pri zvažovaní oddeliteľnosti právneho úkonu je potrebné prihliadať na vôľu strán a účel, ktorý zmluvou sledovali. Po oddelení platnej časti od neplatnej, musí zároveň platná časť právneho úkonu byť spôsobilá existovať samostatne ako samostatný právny úkon obsahujúci základné náležitosti právneho úkonu. Ak časť právneho úkonu nie je možné oddeliť od jeho zvyšnej časti a to po posúdení prejavov vôle účastníkov, povahy právneho úkonu, okolností, za ktorých bol uzavretý, alebo obsahu a účelu, bude neplatný celý právny úkon a to od počiatku (ex tunc). V prípade, ale ak sa dôvod neplatnosti týka podstatnej náležitosti právneho úkonu (essentialia negotii) bez ktorej právny úkon nemôže vzniknúť, je právny úkon neplatný v celom rozsahu.

Podstatnými náležitosťami zmluvy o postúpení pohľadávky v zmysle § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, je označenie postupcu, postupníka a identifikácia pohľadávky uvedením jej výšky, dôvodu a dlžníka. V danom prípade sa absolútna neplatnosť právneho úkonu podľa uvedeného dotýka podstatnej náležitosti zmluvy o postúpení pohľadávky a to identifikácie samotnej pohľadávky voči žalovanému v jej výške. Keďže sa teda dôvod neplatnosti týka podstatnej náležitosti tohto právneho úkonu, neplatná je potom celá zmluva o postúpení pohľadávky v časti pohľadávky voči žalovanému. Odvolací súd je navyše toho názoru, že oddeliť časť pohľadávky, ktorá bola v čase postúpenia nesplnateľná, nie je ani obsahovo možné, keďže text predmetnej zmluvy o postúpení nedáva priestor na obsahové oddelenie takejto časti zmluvy. Ako bolo uvedené vyššie, podmienkou je obsahová oddeliteľnosť právneho úkonu od zvyšku a nie možnosť rozdelenia samotného plnenia.

Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah, súd je toho názoru, že pokiaľ predmetnou zmluvou o postúpení pohľadávok došlo k postúpeniu žalovanej pohľadávky voči žalovanej, ktorá bola v čase postúpenia sčasti nesplnateľná, stalo sa tak v rozpore s ust. cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, v dôsledku čoho pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, bolo postúpenie absolútne neplatné v celom rozsahu.

30. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade súd žalobu v celom rozsahu zamietol a preto žalovanej v zmysle uvedených zákonných ustanovení priznal nárok na plnú náhradu trov konania s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.